

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1939

APRIL

ŠTEV. 4

Blagoslovljene velikonočne praznike

vošči tržiški župnik in oba gg. kaplana

Viktor Zakrajšek:

Kako sem odšel iz Tržiča v službo k pokojnemu škofu dr. Janezu Gnidovcu

25. VII. Ljubljana. Zjutraj je prišel g. župnik Vovk, s katerim sva imela dolg pogovor, nakar sem šel maševat k frančiškankam k sv. Antonu in od tu na škofijo, kjer sem končno po dolgem duševnem boju vložil prošnjo za odpustnico za nedoločen čas. Vesel sem se odpeljal proti Tržiču, kjer je bilo treba ljudem povedati, kako in kaj.

28. VII. Iz škofije je prišel dekret, s katerim je bil v Tržiču nastavljen nov kaplan — g. Fortuna iz Smlednika. Za mene nič?!

29. VII. Ta dan sem biniral. Zjutraj sem pridigal o vtisih iz Južne Srbije. Ob 10. uri sem imel patrocinijski pri Sv. Ani, kjer sem se poslovil od otrok. Po sv. maši mi je župnik iz Tržiča telefonično sporočil, da je odpustnica tu in pripomnil, da je spodaj pečat z besedami: »Crucis pondus et praemium.«* — Bodi!

Odšel sem nato z večjo družbo na Zelenico — po slovo. Čudni so bili občutki te ture. V spomin sem dobil planinko, ki je še sedaj v dnevniku prilepljena.

12. VIII. Ne bom opisoval, kako sem se poslavljaval od Tržiča. Bilo je težko...

Tržiški farani so moj odhod različno tolmačili. Eni so molili in ti so imeli še najbolj prav. Drugi in tudi nekateri duhovniki so govorili, da sem neumen. Nekateri so mi čestitali — teh je bilo

najmanj. Mnogi so tudi jokali, eni so zopet vse skupaj politično razlagali. Jaz sem pa mirno odšel.

14. VIII. Ko sem v Uroševcu opoldne stopil iz vlaka, sem tam k sreči našel g. novomašnika Janežiča in bogoslovca Vinka Zaletela. Skupno smo dobili voz, s katerim smo se odpeljali v 50 km oddaljeno Letnico. Ne bom opisoval, kako prijetna je bila ta vožnja in tudi ne drugih neprijetnosti, ki jih doživi razvajen slovenski kaplan na taki romarski poti.

Letnica... Komaj sem se malo razgledal in si otepel prah, že je prišel čas večerje. Med večerjo je prišel g. škof dr. Gnidovec iz spovednice in me veselo pozdravil. Seveda se je začudil, zakaj nisem oštal v Kosovski Mitrovici. Izročil sem mu pismo g. župnika iz Kosovske Mitrovice. Prebral ga je in tiho dal v žep ter nekaj časa molčal. (Šele pozneje sem zvedel, kaj je bilo in še danes se čudim, da je to tako mirno prenesel.) Čez nekaj časa se obrne k meni in pravi: »Jutri zjutraj boste pa vi g. Zakrajšek pridigovali.« — Čudno sem pogledal jaz in drugi. Malo sem se obotavljal in izgovarjal, pa ni nič pomagalo. Tako je odločil in poslušati sem moral. (Zakaj je tako odločil, sem šele pozneje razumel. Z lahkim srcem mi ni tega naložil. Bil je v ozadju eden njegovih težkih križev, ki jih je nosil do smrti.)

Poskušal sem obrniti pogovor na drugo stran in v nevezanem razgovoru ome-

* »Križa teža in plačilo.« To je geslo našega škofa Gregorija.

nil, da po Ljubljani govore, da si z duhovniki, ki jih je dobil ne bo mnogo pomagal. »Dobil bo enega Turka, enega Hrvata in enega bolnika.« tako govore po Ljubljani. (Takrat smo namreč trije prišli v skopljansko škofijo: jaz, g. Turk in g. Horvat, ki se je kmalu vrnil.) Škof je pa hitro obrnil in rekel: »Dobili smo pa tudi Viktorja in zmagali bomo.« Kakšna bo ta zmaga, ne vem. Malo čudno sem gledal okrog.

15. VIII. Evharištični kongres v Letnici.

16. VIII. Hotel sem malo več govoriti s škofom, pa ni bilo časa. Na stopnjicah mi je rekel, naj grem v Prizren, da nadomestujem župnika (...). To je bil že drugi dekret...

22. VIII. Danes je prišel v Prizren škof ter mi napovedal novo službeno mesto — Kosovska Mitrovica; g. Kordin mi je pa isti dan pisal, da grem v Skoplje?! — Vprašal sem škofa, kako bo z župnikom, ko se vse mogoče sliši, pa mi je rekel, da bom moral biti pač skrajno potrpežljiv. Pomeni mnogo, če škof tako reče. Njegova želja je, da bi šel župnik v pokoj, a za enkrat naj potrpi in delam, ker so tam zlasti »prečani« zamenarjeni in zapuščeni. — Naj bo, saj to sem sam hotel...

Tu moram dnevnik zapreti — naprej ni za javnost. Naj omenim samo še nekaj pisem pokojnega škofa in nekaj srečanj z njim.

20. IX. 1954.

Velečastiti gospod kaplan!

Vaše cenjeno pismo sem prejel. Jako me veselil, da ste se tako lepo lotili raznovrstnega dela. Res je, da bi bilo jako dobro, ako bi imeli dovolj veliko cerkev...

Srčno Vas pozdravljam in prosim, da posebno goreče častite sv. nadangela Mihaela* in mu priporočate vse zadeve naše škofije. V ljubezni presv. Srca Jezusovega in brezmadežnega Srca Marijinega

vdani

† Ivan Frančišek.

26. IX. 1954.

Velečastiti gospod kaplan!

Jako mi je milo, da greste na misijonsko pot. V Blagovijesti (julij-avgust) je opisano moje potovanje po teh krajih. Ako dobite še kak zvezek, vzemite ga s seboj v Plevlje. Tam Vam bodo šli na roke podpolkovnik g. Perc, g. komandir žandarmerijske čete in drugi...

Na žandarmerijskih stanicah se lahko povsod javite; dobro je tudi pozdraviti povsod načelnika sreza in predsednika občine, ako boste imeli časa na razpolago. Ali glavno je zbrati otroke za pouk. Starši Vam bodo drage volje

* Sv. Mihael je farni patron v Kos. Mitrovici.

pomagali, da boste otroke zbrali in poučili. Prav pa je, da greste povsod tudi k »školskom nadzorniku«, oziroma direktoru gimnazije, ki Vam bodo šli na roke...

Oglasite se lahko v naslednjih krajih: Za vsa pot boste pač potrebovali kakih 14 dni.

Srčno Vas pozdravljam in Vam želim prav obilnega božjega blagoslova. Povsod prosim delajte goreče za zveličanje vsake posamezne duše. Naj Vam pomagajo sveti Angeli varuhi.

V presv. Srcu Jezusovem in brezmadežnem Srcu Marijinem

vdani

† Ivan Franjo, biskup.

P.S.: Denar Vam je nakazan po poštni štedionici.

15. X. 1954. Odšel sem v Skoplje, da se malo razgovorim in da poročam škofu o potu. Pri škofu sem bil dolgo. Pogovorila sva se o vsem... O novi cerkvi mi je rekel: »V Ameriki gre duhovnik v novi kraj, pa mu škof reče: »Sezidaj cerkev in šolo, pa še meni vsako leto toliko in toliko pošlji... Tudi Vi tako napravite v Kosovski Mitrovici.«...

5. XI. Popoldne je iznenada prišel škof iz Gusinja. Poslal me je takoj v Komando mesta, da bi telefonirali v Prištino, da bo jutri tam maševal. Ker ni bilo nikogar tam, sva šla na pošto, od kod se je telefonski razgovarjal z generalom v Prištini. Razgovarjali smo se o akciji za novo cerkev. Škof se je obrnil do župnika, a ta je dal čuden odgovor. Prišel je čas večerje in župnik je spraševal škofa, če bo kaj jedel. Škof si je želel kislega mleka in res je župnik poslal ponj... O sancta simplicitas! Ko smo šli na vlak, je zopet župnik mencial: »Pa bi vzeli kočijaža.« ko smo bili že na cesti... Šli smo peš.

12. XII. 1954.

Velečastiti gospod kaplan!

V veliko tolažbo mi je, da ste uredili duhovne zadeve z nesrečno bolnico, ki je bila v B., a je zdaj v bolnišnici v B. — Povsod lepo pozdravljajte in želite jim prav vesele praznike in blagoslovljeno novo leto pod Varstvom Svine Obiteljji.

Srčno Vas pozdravljam v presv. Srcu Jezusovem in brezmadežnem Srcu Marijinem

vdani

† Ivan Franjo, biskup.

Naj končam. Hotel sem tudi v »Cerkvenem Glasniku« počastiti spomin pokojnega škofa dr. Gnidovca, ki je imel edini cilj: reševati duše, in ki je pri tem popolnoma pozabljal na sebe. Iz njegovih kratkih pisem se zrcali čisti značaj njegove duše. Bog mu bodi plačnik, nam naj bo pa priprošnjik!

To in ono

Kongres Kristusa Kralja se bo vršil v Ljubljani od 25. do 30. julija. Opozarja nas nanj posebna molitev, ki jo molimo po vsaki pridigi in po litanijah. Za uspeh mednarodnega kongresa moramo mnogo moliti. Za kritje stroškov je ukazana cerkvena nabirka v nedeljo, dne 30. aprila. Pripravljalni odbor je razpisal tudi 500 dinarsko akcijo, ki vabi zlasti požrtvovalne in premožnejše vernike k odzivu. Kdor se bo odzval tej akciji, pošlje 500 din lahko po poštni položnici št. ček, računa 11.711 na naslov: Pripravljalni odbor za Kongres Kristusa Kralja. Za posreduvalca je pa pri tej akciji in pri vseh darovih tudi domači župnijski urad.

Sv. misijon se bo vršil v Trziču prihodnje leto, in sicer v postnem času. Je že naprošen in bo že tudi kar potreben.

Odšel je iz Trziča 28. februarja g. kaplan Fortuna Franc. Deloval je v naši župniji od 20. avgusta 1954. Naj ga tudi v Trebnjem, kamor se je preselil, spremlja božji blagoslov!

Prišel je za kaplana v Trzič 1. marca g. Jožef Snaj. Rodil se je v Zagorju ob Savi 20. novembra 1911, v mašnika je bil posvečen 4. julija 1957. Kot duhovnik je odslužil vojaško dolžnost in pomagal v tej dobi mnogo v zapuščenih krajih Srbije. Naj Bog blagoslavlja njegovo delo tudi med nami!

Namesto venca † Tilki Šarabonovi je daroval njen bratranec dr. Kozma Ahačič za domače reveže Vincencijevi konferenci 200 din in svoji † Maksa Šarabona 50 din. Bog povrni!

Prihodnja številka izide že pred nedeljo 25. aprila, ko bomo obhajali 50letnico naše Vincencijeve družbe.

Ob slovesu ste mi, dragi trziški farani, izkazali toliko ljubezni in odanosti, da bi preje osem tem niti sanjati ne mogel. Za vse molitve in dobra dela naj Vam bo Bog dober plačnik. Za to bom tudi odslej pri sv. daritvi vse Vaše želje in težave priporočal usmiljenemu božjemu Srcu in božji Materi. Hvala Vam! Z Bogom!

Trzič, ob odhodu 1959.

Fortuna Franc, kaplan.

Oznanila za april

2. Cvetna nedelja. Pri vseh treh sv. mašah se bere pasijon po evangelistu Mateju. Ob tričetrt na deset je slovesen blagoslov oljk in zelenja ter procesija okoli cerkve.

4. Veliki torek. Med sv. mašo se bere popis Jezusovega trpljenja po evangeliju sv. Luke.

5. Velika sreda. Med sv. mašo se bere pasijon po evangeliju sv. Marka. Popoldne ob štirih so pete jutranjice.

6. Veliki četrtek. Ta dan je spomin zadnje večerje, postavitve zakramenta sv. Reš. Telesa, Jezusovega krvavega potu na Oljski gori in Judovega izdajstva. V spomin na postavitve svete maše je ta dan samo ena sv. maša. Sv. obhajilo se deli prvič ob 1/6 zjutraj. Ob 9 je slovesna sv. maša. Pri glorijski zapoje orgle in zvonovi, ki potem do velike sobote utihnejo v spomin na Jezusovo trpljenje. Med slovesno sv. mašo se bo zadnjič delilo sv. obhajilo, h kateremu pristopite v obilnem številu. Po sv. maši se prenese sv. Rešnje Telo v kapelico (spomin Jezusove poti na Oljsko goro). Po kratkih molitvah v kapelici se prične razkrivanje oltarjev, kar nas spominja, da so Jezusa ob smrti oropali oblačil in da so jih vojaki med seboj razdelili. Popoldne ob 4 pete jutranjice. Zvečer ima v kapelici uro molitve dekliška Marijina družba od 7 do 8 (sveta ura), ženska Marijina družba pa od 8 do 9 (25. ura).

7. Veliki petek, spomin smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ob 6 zjutraj križev pot, ob 8 se prične sv. opravilo. Najprvo tiho žalovanje nad grehi sveta, ki so zakrivali Jezusovo smrt (mašnik leži pred oltarjem), nato branje iz stare zaveze (o velikonočnem jagnjetu) in popis Jezusovega trpljenja po sv. Janezu. Potem molitve za vse ljudi celega sveta, odkrivanje in češčenje sv. križa, potem mašne molitve velikega petka, nakar se prenese sv. Rešnje Telo v božji grob. Popoldne ob 4 pete jutranjice. Zvečer ob tričetrt na 8 (7.45) je zadnja postna pridiga in petje žalostink cerkvenega pevskega zbora.

8. Velika sobota. Ob 7 zjutraj je blagoslov ognja, od katerega se potem prižgo tudi luči v cerkvi, blagoslov velikonočne sveče, branje preokb iz starega zakona, blagoslov krsne vode in nato slovesna sv. maša, med katero pri glorijski zapoje orgle in zvonovi. Vsi obredi velike sobote so se včasih opravljali ponoči od sobote na nedeljo. Sv. obhajilo se deli na veliko soboto samo med sv. mašo.

Vsak post preneha na veliko soboto opoldne.

Blagoslov velikonočnih jedil se vrši na veliko soboto popoldne na Bistrici, po Dolini in pri Sv. Ani, kakor tudi v vmesnih krajih, po običajnem redu. Za bistriško sosesko se bo delil blagoslov na dveh mestih: najprvo ob 1 popoldne pri Koširju poleg kolodvora in potem pri Aljančiču na Bistrici. V župni cerkvi bo blagoslov jedil točno ob 2, pri sv. Andreju pa ob 1/3 popoldne.

Slovesno vstajenje in procesija se vrši po slovesnih jutranjicah, ki se prične ob tričetrt na 5 popoldne. Procesija se vrši po običajnem redu. Tisti, ki vršijo pri procesiji kako častno službo, naj blagovolijo biti točno na mestu. Med procesijo naj bodo trgovine in izložbe zaprte. Olikan človek ne bo med procesijo postajal na trgu!

9. Velika noč. Ob 6 je sv. maša z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim, ob 8 je blagoslov na koncu sv. maše, ob 10 je slovesna peta sv. maša z leviti in dvema blagoslovoma. Popoldne ob 3 so slovesne pete litanije Matere božje.

10. **Velikonočni ponedeljek**, nezapovedan praznik. Službe božje so kakor ob nedeljah. Ob 10 je letos sv. maša v kapelici na pokopališču, kakor je označeno spredaj.

11. **Velikonočni torek**. Ob 6 je orglana farna sv. maša, ob desetih je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa na griču.

16. **Bela nedelja**. Službe božje so v navadnem redu. Pri vseh treh sv. mašah je letno darovanje za oba gg. kaplana.

25. **II. nedelja po Veliki noči**. Službe božje so v navadnem redu.

24. **Sv. Jurij**. Ob šestih je v župnijski cerkvi orglana sv. maša pri oltarju sv. Jurija. Ob desetih je sv. maša s kratko pridigo in darovanjem v cerkvi sv. Jurija nad Bistrico za sosesko in darovalce.

25. **Sv. Marko**. Ob 7 gre prošnja procesija iz župnijske cerkve preko trga v cerkev sv. Jožefa, kjer je sv. maša s pridigo. Po maši se vrne procesija za Virjem nazaj v župnijsko cerkev.

26. **Varstvo sv. Jožefa**. Ob petih zjutraj je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa na griču.

30. **II. nedelja po Veliki noči**. V župnijski cerkvi je sv. maša ob šestih in osmih, ob desetih je pa sv. maša samo v cerkvi sv. Jožefa.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod nadomesti postna pridiga na cvetno nedeljo, vesoljna odveza 9.

Dekliška Marijina družba: shod 16., skupno sv. obhajilo 30.

Marijina družba za žene: shod 30., skupno sv. obhajilo 16.

Marijini vrteci: po napovedi gg. veroučiteljev.

Mesečna šolska sv. spoved: za dečke 22. popoldne ob dveh in za deklice 22. popoldne ob štirih. Za dolinsko in šentansko šolo 23. zjutraj. Za meščansko šolo 29.

Mladinska pobožnost: 16. popoldne.

Molitvena pomoč KA: vsak petek zvečer ob osmih.

Župnijska kronika za februar 1939

Februarja v naši župniji rojenih: 3.

Februarja v naši župniji poročeni:

1. **Ribič Viktor**, predilniški delavec, Tržič, Pred šolo 3 in **Gasper Martina**, služkinja, Tržič, Glavni trg 30, poročena 2. februarja.
2. **Meglič Vinko**, tovarniški delavec, Retnje 25, župnija Križe in **Kosmač Stanislava**, delavka pri »Pekoc«, Tržič, Preska 3, poročena 5. februarja.
3. **Novak Jožef**, predilniški uslužbenec, Sveta Ana 84 in **Šorn Cirila**, predilniška delavka, Tržič, Pot na pilarno 10, poročena 11. februarja.
4. **Ribič Janez**, čevljarški pomočnik, Tržič, Pred šolo 3 in **Prosen Emilija**, predilniška delavka, Tržič, Pot na pilarno 9, poročena 12. februarja.
5. **Stepišnik Ernest**, brivski pomočnik, Tržič, Cerkvna ulica 22 in **Javornik Bronislava**, zasebnica, Tržič, Ljubeljska cesta 1, poročena 14. februarja.

6. **Sajovic Bogomir**, predilniški delavec, Bistrica 25 in **Prosen Ladislava**, predilniška delavka, Tržič, Dekliški dom, poročena 18. feb.
7. **Meglič Jožef**, kočijaž, Slap 43 in **Tavželj Marija**, delavka v papirnici, Slap 75, poročena 18. februarja.
8. **Zorec Edvard**, mesar, Spodnji Breg 94, Hajdina pri Ptuju in **Gotlib Marija**, zasebnica, Tržič, Ljubljanska cesta 7, poročena 19. februarja.
9. **Mrak Andrej**, predilniški delavec, Bistrica 57 in **Mlinar Marija**, predilniška delavka, Bistrica 55, poročena 19. februarja.
10. **Kavar Blaž**, fužinski kovač, Sveta Ana 40, in **Meglič Marija**, hči posestnika, Dolina 46, poročena 19. februarja.
11. **Kersnik Franc**, delavec, Leše 54 in **Breje Marija Viktorija**, predilniška delavka, Tržič, Pot na pilarno 15, poročena 20. februarja.

Februarja v naši župniji pokopani:

1. **Mozetič Angela**, žena zidarskega pomočnika, rojena 6. III. 1912 v Ilirski Bistrici, umrla v Tržiču, Glavni trg 29, dne 1. februarja.
 2. **Ferlič Jožef**, sin predilniškega voznika, rojen 19. V. 1934 v Tržiču, umrl v Tržiču, Predilniška ulica 3, dne 4. februarja.
 3. **Zech Bogomir**, predilniški nameščenec, rojen 7. XI. 1904 v Tržiču, poročen 9. XI. 1931, umrl v zdravilišču na Golniku, dne 5. februarja, pokopan v Tržiču 6. februarja.
 4. **Srečnik Neža**, žena ikalskega mojstra, rojena 25. I. 1881 v Lešah, poročena 17. II. 1909, umrla v Tržiču, Pred šolo 3, dne 6. februarja.
 5. **Stransky Robert**, predilniški obratovodja v pokoju in posestnik, rojen 6. VI. 1875 v Morchensternu v Nemčiji, poročen 24. VII. 1897, umrl v Tržiču, Predilniška ulica 5, dne 9. februarja.
 6. **Stegnar Marija**, bivša predilniška delavka, rojena 11. II. 1869 v Tržiču, poročena 5. II. 1900, umrla v Tržiču, Dolinska cesta 3, dne 17. februarja.
 7. **Kavar Barbara**, hči posestnika, rojena 4. XII. 1938 pri Sveti Ani, umrla pri Sveti Ani 40, dne 21. februarja.
 8. **Čarman Janez**, bivši lesni delavec, rojen 17. VI. 1877 v Preski, poročen 30. VI. 1903, umrl v Dolini 78, dne 22. februarja.
 9. **Pavlič Jakob**, bivši vrtnar, rojen 29. IV. 1859 v ljubljanski bolnišnici, poročen 10. IX. 1911, umrl v Tržiču, Pod Kokovnico 4, dne 22. febr.
 10. **Urbanc Marija**, samska delavka, rojena 7. IX. 1877 v Tržiču, umrla v Tržiču, Za Virjem 15, dne 25. februarja.
 11. **Knific Elizabeta**, žena posestnika, rojena 17. XI. 1900 pri Sveti Ani, poročena 11. X. 1925, umrla v ljubljanski bolnišnici 27. februarja, pokopana v Tržiču 1. marca.
- Februarska poročila od drugod:**
1. **Bečan Alojzija**, rojena na Slapu 111, dne 10. III. 1915, se je poročila v Križah 5. II. 1939 s Šobrom Stankom.
 2. **Likozar Karol**, rojen v Tržiču 92, dne 29. X. 1913, se je poročil v Zabnici pri Skofji Loki 19. II. 1939, za življenjsko družico si je izbral Kajzer Pavlo.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. — Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec.